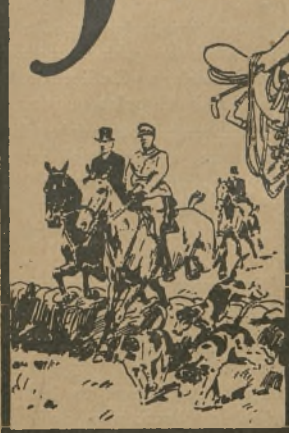

JEZDZIEC i HODOWCA

WARUNKI PRENUMERATY TYGODNIKA WRAZ
Z DODATKAMI W PRZEDDZIEŃ WYŚCIGÓW,
Za IV kwartał wynosi 400,000 mk.

Cena numeru 40,000 Mk.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 32, telef. Nr., 220-25.

Rachunek P. K. O. Nr. 6161.

1923.
Leonard Winiewicz

CYLICJA kl. gn. po Fils du Vent i Francja, ur. w r. 1921 w Państwowej Stadninie Janczewskiej.
Zwycięzczyni nagrody Borowna (fal. wł. „Jeźdź i Hod.”).

W sprawie licencji ogierów.

Nawiązując do notatki p. rtm. Sosnowskiego („Kastracja ogierów” — *Jeździec i Hodowca* Nr. 41'), chcę podkreślić pierwszorzędne znaczenie i naszkicować plan wykonania poruszanej tam sprawy licencji ogierów.

Pisząc przed laty w uniwersytecie w Niemczech habilitacyjną rozprawę o hodowli koni w Kongresówce, stwierdzałem między innymi brak przymusu licencyjnego w państwie rosyjskim. Dobrze pamiętam, jakie zdumienie wywołało wśród miejscowych profesorów hodowli istnienie tak pierwotnego stanu. Otóż ten chaos obecnie wszechwładnie panuje i u nas, przynosząc nieobliczalne straty teraźniejszej hodowli, a skutecznie podkopując podstawę naszej hodowlanej przyszłości.

Celowe rozmieszczenie odpowiednio dobranych ogierów państwowych w połączeniu z należycie obmyślonem i wykonaniem licencjonowaniem ogierów — to dwa najskuteczniejsze środki, służące do niezbędnego w każdym państwie nadawania kierunku polityce hodowlanej tego szczególnie po dyletancku i subiektywnie prowadzonego, a ze względu wojskowych specjalnie ważnego działu końskiego.

Ze względu na wspomniany wyżej subiektywizm, nieodłączny od, przeważnie *con amore* traktowanych, spraw końskich, koniecznym jest bardzo oględny i baczny wybór sędziów licencyjnych, którzy by umieli dostatecznie panować nad swoimi „mańjami”. Lepiej niech licencjonowanie, które się powinno rozpocząć jaknajprędzej, trwa dłużej, lecz niech będzie wykonane należycie, to jest rzeczowo i zgodnie z jednolitymi wytycznymi. Zatem komisje licencjonujących ogierów winno być jaknajmniej, lecz za to w wzorowym składzie. I teren ich działania winien być rozległy.

Miejsca spędów ogierów, z natury rzeczy nie tak zbyt licznych, mogą być centralami stosunkowo dość znacznych obszarów np. przestrzni 2-ch starostw i więcej, a w każdym razie nie mniej jednego starostwa. Sędziowie otrzymują jako instrukcję hodowlany podział swego okręgu dla przestrzegania wskazanych typów, poszczególne zaś przedstawione im osobniki kwalifikują według swego rozumienia. Pierwsze licencje winny być przeprowadzone z uwzględnieniem obecnego powszechnego braku rozplodowców tak państwowych, jak i należytych prywatnych, czyli przy dyskwalifikacji należy brać pod uwagę zachowanie koniecznego minimum ogierów w stosunku do ilości posiadanych klaczy.

Zawiadomienia o dniu i miejscu spędu winny być ogłaszane tak, żeby nikt nie mógł się w dobrej wierze tłumaczyć niewiomością. Natomiast właściciel nieprzeprowadzonego ogiera winien w braku odpowiedniego uzasadnienia podlegać bardzo wysokiej karze, wynoszącej nie mniej niż trzecią część wartości konia. Nie podlegają ogólnej licencji komisyjnej wyłącznie ogierzy Zarządu Stadnin Państwowych i wszystkie ogierzy pełnej krwi angielskiej. Te ostatnie zaś byłyby w wieku lat trzech kwalifikowane przy zachowaniu tych samych formalności przez upoważnione komisje Towarzystw Wyciągowych.

Ogierzy zalicencjonowane zostają od razu w obecności komisji odpowiednio piętnowane i zanumerowane, a właści-

ciela ich otrzymują zaksięgowane zaświadczenia z odbytej licencji, przyznanej kategorii i opinii, dla jakiego rodzaju klaczy dany ogier jest najodpowiedniejszy. Za licencjonowanie ogiera właściciel nie ponosi żadnych opłat.

Właściciele zaś ogierów odrzuconych otrzymują tylko zaświadczenie, również księgowane, że ogier ich został przedstawiony i odrzucony albo zupełnie albo dla danego okręgu z wymienieniem przyczyny zupełnego zbrakowania lub wskazówką, w jakich okolicach mógł by być zakwalifikowany.

Odpis protokołu wyników pracy komisji w każdej poszczególnej miejscowości zostaje w najkrótszym czasie przesłany właściwym władzom administracyjnym dla prowadzenia jaknajściślejszej odpowiedzialnej kontroli.

W razie naruszenia prawa licencyjnego, to jest za pokrycie klaczy obcego właściciela odrzuconym ogierem, właściciel tego ogiera podlega poważnej karze. W Niemczech w początku 1923 roku, to jest w porze, kiedy marka niemiecka nie stała niżej od ówczesnej marki polskiej, wysokość tej kary została uchwalona przez Parlament w wysokości 10 (dziesięć) milionów marek. Omawiana kara pieniężna winna być egzekwowana przez władze administracyjne z rygiorem płatności w ciągu 2-ech tygodni od zawiadomienia winowajcy.

Jednocześnie z wpłaconą karą właściciel odrzuconego a nadużytego ogiera składa we właściwym urzędzie należycie zaświadczenie, do przesłania odnośnej komisji licencyjnej, że inkryminowany ogier został wykastrowany. W razie gdyby właściciel nie przedstawił takiego kwitu, kastracja zostaje wykonana w ciągu tygodnia przymusowo na koszt i ryzyko tegoż właściciela. Położenie nacisku na szybkość powyższej procedury jest konieczne ze względu na to, że tego rodzaju wykroczenia zdarzają się najczęściej oczywiście w ciągu krótkotrwałego okresu rozplodowego, co nie wyklucza jednak zwracania bacznej uwagi na wspólne pastwiska także i w innych porach roku.

Celem pobudzenia czynników administracyjnych do kontroli, odnośny wójt, sołtys i organa policyjne zostają odpowiednio ukarani przez swoje władze, w razie wykrycia nie przez nich nadużycia licencyjnego.

Wprowadzenie koniecznego operacyjnego *ultima ratio* a posteriori nie zaś a priori jest konieczne ze względu na niedopuszczalność naruszania praw własności prywatnej i naczej, niż wraże świadomego, szkodliwego dla dobra powszechnego wykroczenia. Dany hodowca może mieć specjalną intuicję i względy hodowlane, przeciwstawianie się którym mogłoby być w niektórych wypadkach z krzywdą a nie z korzyścią dla hodowli.

Reasumując: 1) każdy ogier musi dla stanowienia obcej klaczy, darmo lub za jakąkolwiek bądź opłatą, posiadać przepisową licencję; 2) własne klacze może każdy stanowić posiadany własnym ogierem; 3) ogier nieodpowiedni w jednym okręgu może być odpowiednim w innym;

4) komisja licencyjna winna mieć istotną kompetencję
5) czynniki administracyjne są odpowiedzialnie zobowiązane do przestrzegania orzeczeń; 6) właściciel nadużytego ogiera podlega dotkliwej karze pieniężnej, ogier zaś jego—terminowej kastracji.

Koniecznym jest wydanie w najbliższym czasie zarządzeń w sprawie przymusu licencyjnego bo w tym razie zaiste periculum in mora.

O równoległym licencjonowaniu i rejestracji klaczy pomówimy później.
Zdz. P. Koziełł.

Krew „Kincsem” i jej rozprzestrzenienie w Austrii, a w szczególności w Polsce.

(Dokończenie).

Szczęśliwym trafem, który przez to samo, że jest trafem, tak rzadko się zdarza, nabyli pp. Weinberg przed laty w Anglii klacz Festa, która nic prawie nie wygrała, ale w której żyłach za to krążyła krew St. Simona przez ojca i Hermita przez matkę — rodzona siostra Desmond. Festa dała w stadzie pp. Weinberg: Festino po Ayrshire: Fels i Fabula i po Hannibal, Faust po Saraband, wreszcie Fervor po Galtee-more. Nie możemy dla braku miejsca rozwozić się nad niezrównaną dzielnością wyścigową tych koni. Oprócz Fausta, który padł jako 4 letni, spotęgowała się jeszcze żywotność krwi Festy w wnukach i prawnukach.

Wszyscy trzej synowie okazali się pierwszorzędnymi reproduktorami. Festino dał og. „Pergolese” od Perfect Love, córki Persimmona, (inbreed na St. Simon w trzecim pokoleniu i dwukrotnie Hampton, którego nie brakuje prawie u żadnego z koni pp. Weinberg — co dużo daje do myślenia i zachęca do naśladowania). Pergolese jako 3 letni — nie zapisany do Derby, wygrał jedenaście biegów z rzędu, a w reprodukcji nie znalazł chyba dotąd równego, dając do-

piero w dwóch pierwszych latach swej stadnej działalności szereg zwycięzców w próbach klasycznych; każdy jego potomek zwycięzca, i to pochodzący nie tylko od klaczy z Wald-fred.

Tu przychodzimy do bardzo ciekawego, ryzykownego, a jednak największym powodzeniem uwieńczonego systemu łączenia stosowanego przez pp. Weinberg, zawsze z tym samym planem, t. j. wzmocnienie i pomnożenie prądów krwi fenomenalnej Festy.

Córki Felsa pokrywa się półbratem jego Fervorem i odwrotnie. Córki Felsa i Fervora ich bratankiem Pergolese. Stosowane tu są wśród tej bliskiej rodziny jaknajróżniejsze kombinacje — powtarzam zawsze na tym samym tle i z tą samą myślą przewodnią (obecnie na rok przyszedł, tą samą rolę i cel ma przeznaczone najlepszy syn Fervora „Graf Ferry”). Tak został wyprodukowany zwycięzca tegorocznego niemieckiego Derby „Augias”, rodzona jego 2 letnia siostra „Aulis”, dalej Georgios, Mellerosa, Farnesina i bardzo liczny szereg innych.

AUGIAS i AULIS

Augusta Charlotte		Pergolese			
Anmut	Fels	Perfect Love	Festino		
Angelure	Saraband	Festa	Hannibal	Perfect Dream	Persimmon
Patnouse	Highland Ring	St. Simon	Trachenberg	Marion	St. Simon
	Munaster	Abbesse de Jouarre	Zana	Rosebud	Abbesse de Jouarre
	St. Angelo			Perdite	St. Simon
					Alalanta
					Hampton

MELLAROSE

Melba		Fervor			
Meta II	Fels	Festa	Galteemore		
Magnetic	Sensation	Festa	Hannibal	Abbesse de Jouarre	St. Simon
				Tapist	Galopin
				Festive	St. Angela
					Lady Morgan
					Springfield
					Winderme
					Bend-or

GEORGIOS

Gaa		Fervor			
Grave and Gay	Fels	Festa	Galtee more		
Mount Vernon	Festa	Hannibal	Kendal	Morganette	Winderme
				Lady Morgan	Bend Or
				Galopin	Springfield
				St. Angela	Winderme
				Trappist	Lady Morgan
				Festive	Galopin
				St. Simon	St. Angela
				Abbesse de Jouarre	Trappist
				St. Simon	Festive
				Abbesse de Jouarre	St. Simon
				Henry of Navarre	Trachenberg
				Uhlau	Zana
				Moss Rose	Abbesse de Jouarre
				D. Vernon	Knight of Eveslie

MERLAN

Metope		Fels			
Meta II	Festino	Festa	Hannibal		
Magnetic	Sensation	Festa	Trachenberg	Zana	Filbustier
				Hannibal	Dirt Cheap
				St. Simon	Hannibal
				Abbesse de Jouarre	Sousie Queen
				St. Angela	Galopin
				Trappist	St. Angela
				Festive	Trappist
				Abbesse de Jouarre	St. Simon
				St. Simon	Alalanta
				Hampton	Hampton
				Alalanta	Alalanta
				St. Simon	St. Simon
				Abbesse de Jouarre	Abbesse de Jouarre
				Learnington	Susan Beane
				Ill Used	Ill Used
				Magnetizm	Magnetizm

FASNESINA

Favilla				Pergolesa			
Fabula		Nuage		Perfect Love		Festino	
Festa	Hannibal	Nephté	Simonian	Perfect Dream	Persimmon	Festa	Ayrshire
Abbeise de Jounarre	Zama	Fanny	Simon	Rosebud	Simon	Abbeise de Jounarre	Hampton
St. Simon	Trachenberg	Flying Fox	Garonne	Morton	Pardita	St. Simon	Lord Olden
St. Angela	Herrnit	Orme	St. Angela	Chapter	Herrnitone	Galopin	Lady Langden
Galopin	Sonnie queen	Vampire	Silvio	Pero Gomez	Hampson	Feronia	Galopin
Trappist	Fibustier	Isonomy	Revellion	Lady Rosebery	Bercaldine	Galopin	Galopin
Festive	Dirt Cheap	Fivola	Doncastor		St. Angela	St. Angela	Galopin

N. N.

F a i d a			F e l s		
Fabula	Le Météore	Festa	Hannibal	Fabula	Festa
Fabula	La Dau-phine	Abbeise de Jounarre	Trachenberg	Fabula	Festa
	Spear-mint	Festive	Dirt Cheap		
	Maid of the Mint		Herrnit		
	Hannibal		Sonnie Queen		
			Galopin		
			St. Angela		
			Atlantic		
			Gemofine Gems		
			Doncastor		
			Sly		
			Carbine		

Podczas tegorocznego meetingu w Baden-Baden konie pp. Weinberg wygrały niemal wszystkie biegi ważniejsze. Konkurujące z nimi przedtem stajnie bar. Oppenheima, p. Haniel, stada rządowego—zajmują obecnie przeważnie tylko drugie miejsca ze skryzalizowaną krwią Festy.

Dlaczego nie miało by się to samo udać w stadzie ks. Lubomirskich, wzmacniając w ten sam sposób krew Tempête, to znaczy Kincsem, powtarzając też to z Sac-a-papier,

k który najlepiej się nadawał do Tempête, a co, o ile mi wiadomo, nigdy tam dotąd nie było zastosowane. Do podania takiego projektu zasłużonym znakomitym hodowcom pobudzają mnie raczej przytoczone udane przykłady i życzenia powtórzenia się ich u nas, aniżeli przekonanie o trafności mego zdania — ostatecznie własna skromna hodowlana intuicja. Dla uwidocznienia praktycznego mej myśli projektuję następujące połączenia według poniższych tablic

N. N.

Mości Książę albo Rewera		Prawda	
Sac à papier	Izbica	Fils du Vent	Tempete
Salisbury	Carlton	Flying Fox	Szendé
First Flight	Tempete	Airand	Ruperra
Trueblue	Dunure	Graces	Sunrise
Camballo	Bonny Spec	Vampire	St. Simon
	Pell mell	Orme	Lady Alvyne
	Selection	Szendé	Ayrahire
	Melton	Dunure	Vampire
	Trueblue	Orme	Orme
	Camballo	Szendé	Orme

N. N.

Tarczyn		Prawda	
Fils du Vent	Izbica	Fils du Vent	Tempete
Flying Fox	Carlton	Flying Fox	Szendé
Airand	Tempete	Airand	Ruperra
Graces	Dunure	Graces	Sunrise
Ayrahire	Bonny Spec	Vampire	St. Simon
Vampire	Pell mell	Orme	Lady Alvyne
Orme	Selection	Szendé	Ayrahire
	Melton	Dunure	Vampire
	Trueblue	Orme	Orme
	Camballo	Szendé	Orme

N. N.

Mości Książę lub Rewera		Nasza Pani lub Rybitwa	
Sac a papier	Izbica	Sac a papier	Tempete
Salisbury	Carlton	Dunure	Szendé
First Flight	Tempete	Sunrise	Ruperra
True blue	Dunure	St. Simon	Sunrise
Camballo	Bonny spec	Selection	St. Simon
	Pellmell	Melton	Selection
	Selection	True blue	Melton
	Melton	Camballo	Trueblue
	True blue	Szendé	Camballo
	Camballo	Dunure	Szendé

N. N.

Tarczyn		Nasza Pani lub Rybitwa	
Fils du vent	Izbica	Sac a papier	Tempete
Flying Fox	Carlton	First Flight	Szendé
Airand	Tempete	Salisbury	Ruperra
Graces	Dunure	Trueblue	Sunrise
Ayrahire	Bonny spec	Melton	St. Simon
Vampire	Pell mell	Selection	Selection
Orme	Lady Alvyne	Trueblue	Melton
	Ayrahire	Camballo	Trueblue
	Vampire	Szendé	Camballo
	Orme	Dunure	Szendé

N. N.

Łom		Prawda			
Gonoernant	Tempete	Fils du Vent	Tempete		
Flying fox	Gouvernant	Flying fox	Arsand	Dunure	Szende
Orme	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
Vampire	Energy	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos
	Gladia	Orme	Vampire	Ruperra	Olyanninos

N. N.

Ł o m		Nasza Pani lub Rybitwa			
Gouvernant	Tempete	Sac-a-papier	Tempete		
Flying Fox	Gouvernant	Sac-a-papier	Fiel Flight	Dunure	Szenda
Orme	Gladia	Orme	Selection	St Simon	Olyanninos
Vampire	Energy	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos
	Gladia	Orme	Melton	St Simon	Olyanninos

N. N.

Mości Książę lub Rewera				Salamandra			
Sac a papier		Izbica		Gascony		Szende II	
Salisbury	First Flight	Carlton	Tempete	Kendal	Gas	Mindig	Semper parata
Camballo	True blue	Pell mell	Dunure	Bend-or	Winder-merre	Gaga	Szende
Cambuscan	Little Lady	Y. Melbourne	St. Simon	Doncaster	Miss Agnes	Galopin	Olyanninos
	Oxford	Makehlit	Bonnie may	Rouze Rose	Macaroni	Red hot	Ruperra
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Petrolense
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan
	Oxford	Makehlit	Speculum	Doncaster	Macaroni	Red hot	Morgan

jedynych zdaje mi się obecnie klaczy z krwi Tempete t. j. Naszej Pani, Rybitwy i Prawdy, skoro najlepsza z nich może Orsza, matka znakomitej Hubleany, znajduje się w Austrii — a nie wiem co się stało z Jasną Panią, Jemiołą, Nagrodą, Narwą... z jedynymi ogierami tej że krwi t. j. Mości Książę, Rewerą i Tarczynem. Może by też warto połączyć w ten sam sposób Salamandrę *).

Niech kwitnie i rozwija się ta znakomita krew dzielnej „Kincsem” na naszej ziemi, gdzie zawsze z zapałem i znacnością rzeczy umiano i dawniej i dziś chować znakomite konie.

Paweł Popiel.

Kurozwęki, dn. 15.X.23 r.

K R O N I K A.

KRAJOWA.

— **Marszałek Foch** przyjął w tych dniach na audjencji p. K. Stolpego jako przedstawiciela Towarzystwa Zachęty Hodowli Koni w Polsce, który doręczył panu marszałkowi dyplom na członka honorowego Towarzystwa oraz album okolicznościowy, jako pamiątkę bytności marszałka na wycieczkach w Warszawie podczas jego tegorocznego pobytu w Polsce.

Marszałek Foch interesował się sprawą importu koni zarodowych z Francji do Polski i zaznaczył, że doskonale znane mu są wszystkie typy i rasy koni francuskich, używa-

nych w artylerji polowej, w której odbył całą swoją służbę wojskową aż do stopnia generała.

Jako najlepszy materiał koński dla artylerji pan marszałek stawia bezwarunkowo konia z Bretanii, dając mu zwięzłą atestację: doskonałe nogi, doskonały charakter, doskonały żołądek. Jako przykład zacytował wspomnienie ze swojej służby w artylerji, jako dowódcy pułku artylerji polowej remontowanego w Bretanii.

„Na manewrach byłem zmuszony do jaknajforsowniejszego marszu 25 kilometrów przy najokropniejszych warunkach atmosferycznych i gruntowych. Cały czas sześmy kłusem. Wbrew wszelkim obawom ani jeden koń w całym pułku nie ustał w drodze, ani nie okulał, ani potem żaden nie zachorował”.

Postępowanie naszego Zarządu stadnin państwowych, który sprowadził dotychczas trzydzieści dwa ogiery bretony „trait” i norfolk bretony zyskało pełną aprobatę marszałka Foch.

*) Już po napisaniu powyższego przyszło mi jeszcze na myśl zaprojektować połączenie Naszej Pani, Rybitwy i Prawdy z Łomem; — posyłało się klacze przed wojną i dalej — jak dołączone tablice wskazują, wypadają te połączenia bardzo interesująco, a jeżeli moje zapatrywania są słuszne, to potomek zwłaszcza Łoma i Prawdy musi wygrać!

— **P. Ryszard Kwiatkowski** dla swej nowozałożonej stajni wyścigowej nabył:

- a) od J. hr. Czarnieckiego:
 1) roczną klaczkę Barykadę po Revera i Cavalcade;
 b) od p. Franciszka Wężyka:
 2) rocznego ogierka gniadego po Morganatic i Gioconda,
 3) roczną klaczkę karą po Morganatic i Sevilla;
 c) od p. Józefa Bronikowskiego:
 4) sysaka klaczkę po Parachute i Red-Star,
 5) sysaka klaczkę po Magnan i La Renteria.

— **Ze Stada Krasne** ks. A. Czartoryskiego zostały sprzedane tegoroczne źrebciąta:

- a) p. K. Dzierzbickiemu:
 1) kl. gn. Alaska po Liège i Mira,
 2) kl. kaszt. Atlanta po Kentish-Cob i Lexavis,
 3) og. cgn. Agamemnon po Madjar i Marichette,
 4) og. gn. Argus po Madjar i Braga;
 b) hr. Fr. Kwileckiemu z Dobrojewa:
 5) kl. gn. Astarta po Mości Książę i Iskra,
 6) og. cgn. Ararat po Madjar i Blondyna.

Urodzone w tym roku: kl. kaszt. Angora po Fils du Vent i Bomba og. i cgn. Albatros po Fils du Vent i Blamless — padły.

— **P. Lesław Dydyński** nabył od p. Maryana Jędrzejowicza z Dylągówki:

- 1) Jeu d'amour'a kaszt. rocznego ogierka po Fedorius i Rose d'amour, rodzzonego brata Happy lover'a a pół-brata Floramoura.
 2) Impertynenta gn. rocznego ogierka po Whist i Finderhut.

Ogierki wzięto do trainingowej stajni.

— O poprawie Hucuła.

Ciągłe się pisze i nawołuje o poprawę Kresów, ale z racji braku gotówki można b. mało robić, a przyciągnąć Kresy i ściśle zjednoczyć można tylko przez dobrobyt kresowca. Hucuł jest tym kresowcem, który dopomina i prosi się o dobrego reproduktora. Hucuł jest przyzwyczajony do dobrego konia, obecnie go prawie po wojnie nie ma. Stadnina w Łuczynie zwinięta — ta stadnina typowych hucułów, która dawała hucułom cenny materiał. Trzeba by im dać chociaż z 8 typowych ogierów po 2 na powiat (Huculszczyzna składa się z powiatów: Kołomyjski, Horodeński Śniatyński i Kosowski). Chodzi o trafny wybór. Ja myślę, że ogiery Kabardyńskie z północnego Kaukazu były by odpowiednie, bo to typ górski, o stalowych nogach, mocnym krzyżu, to byłby dobry typ dla odnowienia tego silnego i jęcznego konia, jakim jest Hucuł. *rtm. S.*

— Burjacki zwyczaj.

Kolega mój por. Merder, (syn znanego pisarza o koniu w Rosji), opowiadał mi, jak zimą w 1894 na 95 r. prowadził konie kupione w okolicach Bajkału do swego oddziału na rzece Ussuri. Konie kupił w okolicach Nowego Curuhajtaja, mniej więcej sztuk 60 i ten zbiorowy tabun gnał: jeden rosyjski żołnierz i 2 najętych Burjatów.

Otóż przed wyprawą Burjaci swoim zwyczajem konie po parze splepli *grzywami* i *ogonami* do siebie i porobili z nich

końskich braci sjamskich *). Utrzymują, że w ten sposób doskonale panują nad tabunem i mają mało kłopotu. Konie przeszły przestrzeń 2800 wiośt (od Curuhajtaja na rzece Arguni przez Srietieńsk — Błagowieszczeńsk na Amurze do st. Graftka na rzece Ussuri) w 77 dni, w tem 66 dni marszu i 11 dni odpoczynków, t. j. dziennie robiono 42 wiorsty. Przed marszem konie były podkute na 4 nogi i podeszwy kopyt zalane grubo łojem, aby śnieg pod kopyta się nie nabierał. Konie przeszły tę przestrzeń pomyślnie i nawet w marszu się poprawiły. Była to próba transportu zimowego, która się w zupełności udała. O tym transporcie pismo ros. „Inwalid“ wspomina w Nr. 18 dn. 23 stycznia 1896 roku. *rtm. S.*

— Okrucieństwa względem konia.

W książce Ewersa „Alraune“ na jednej ze stron czytamy o dzikim upodobaniu indyjskiego władcy: Maharadża z Kolinkore kazał swemu ulubionemu koniowi, jako lewe oko wprawić wspaniałą szmaragd w prawem miał już birmeński rubin nieco tylko mniejszy. Osobliwie amatorstwo indyjskich książąt, którzy swoim pięknym koniom kazali wykuwać oczy, a w ich miejsce wprawić oczy szklane, albo wielkie ćwieki metalowe. Wygląda to na okrucieństwo, choć wrażenie ma być frapujące, gdy się zobaczy takie wspaniałe zwierzę, które patrzy nieruchomymi oczyma z aleksandrytu, albo rzuca spojrzania z ciemno niebieskich szafirów. Tyle z Ewersa. A czy my obecnie nie robimy okrucieństw z końmi, psując naturę? Mam na myśli kurtyzowanie czegoś dawniej w Polsce nie widziano. Powiedzą mi moda, a czyż modę nieodpowiednią należy podtrzymywać? Myślę że nie, więc powinniśmy tę brzydką i szkodliwą tak dla konia modę nareszcie usunąć z użycia. *rtm. S.*

— **Posiedzenie Komitetu** do Spraw Wyścigowych wyznaczone na dzień 2 grudnia godz. 4-tą popoł. w lokalu Towarzystwa Zachęty Hodowli Koni w Polsce, Krakowskie-Przedmieście Nr. 32.

— **Wykaz jeźdźców**, którzy brali udział w wyścigach przeszkodowych, płotowych oraz gentlemańskich płaskich.

	Ilość jazd	Ilość wygr. nagr.			Bez miejsca
		1	2	3	
a) Panowie:					
1. J. Sosnowski	26	13	6	4	3
2. K. Römmel	20	12	4	2	2
3. J. Stokowski	15	6	2	6	1
4. Z. Jaworski	8	—	4	3	1
5. B. Peretjatkowicz	3	2	—	1	—
6. rtm. Litewski	2	—	2	—	—
7. T. Falewicz	2	—	1	1	—
8. p. Studziński	1	1	—	—	—
9. hr. T. Komorowski	1	—	—	1	—
b) Żokiejce:					
1. Ziemiański	7	3	2	1	1
2. Kryśko	1	—	1	—	—

* To jest możliwe z syberyjskimi końmi, mającymi obfite grzywy i ogony.

	Ilość jazd	Ilość wygr. nagr.			Bez miejsca	Ilość jazd	Ilość wygr. nagr.			Bez miejsca	Suma wygr. podług progr.
		1	2	3			1	2	3		
c) Jeźdźcy i chłopcy stajenni:											
1. Raniewicz	18	6	5	2	5	8	—	2	1	5	25,000
2. Ustinow	12	3	2	3	4	4	—	1	1	2	15,000
3. Stefańczyk	12	1	3	1	7	1	—	1	—	—	18,000
4. Balcer	11	2	7	1	1	4	—	—	3	1	11,000
5. Szen	9	2	2	—	5	2	—	—	—	2	—
6. Gajewski	7	2	5	—	—	1	—	—	—	1	—
7. Józefiak	6	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
8. Eljasz	2	—	1	1	4	1	—	—	—	1	—
9. Kordacz	1	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
10. Socik	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—

Statystyka jazd w wyścigach płaskich.

a) Zokicje:

	Ilość jazd	Ilość wygr. nagr.			Bez miejsca	Suma wygr. podług progr.
		1	2	3		
1. Górecki	170	49	52	18	50	5,813,000
2. Pasternak	115	38	22	25	30	3,367,000
3. Michalczyk	114	36	38	19	21	2,746,000
4. Magdałiński	118	32	30	21	35	3,348,000
5. Dorosz	51	16	12	7	16	2,000,000
6. Bryk	59	7	13	11	28	1,014,000
7. Kryśko	29	7	7	3	12	451,000
8. Sulekow	43	7	5	9	22	827,000
9. Ziemiański	31	5	7	8	11	453,000
10. Janke	11	5	3	1	2	465,000
11. Behr	12	3	5	3	1	156,000
12. Kredyk	36	4	6	6	20	374,000
13. Gawron	14	2	3	4	5	127,000
14. Bednarczyk	15	2	3	3	7	115,000
15. Tuchołka	20	2	3	4	11	137,000
16. Kłodziak	2	—	—	1	1	10,000
17. Szablewski	4	—	—	1	3	6,000
18. Kokoszko	1	—	—	1	—	5,000
19. Wyźgalski	4	—	—	1	3	3,000

b) Jeźdźcy:

1. Sakowicz	150	35	40	32	43	3,762,000
2. Rorot	38	12	7	9	10	709,000
3. Nowicki	52	12	2	15	26	812,000
4. Ustinow	11	4	1	3	3	198,000
5. Balcer	8	2	5	2	1	185,000
6. Szen	11	2	1	—	8	92,000
7. Macugowski	8	—	—	2	6	6,000
8. Mugaj	1	1	—	—	—	—

c) Chłopcy stajenni:

1. Matosek	46	11	6	9	20	643,000
2. Jagodziński	79	10	16	14	39	727,000
3. Reiff	49	8	5	14	22	625,000
4. Raniewicz	41	8	12	6	15	568,000
5. Klamar	37	4	12	9	12	357,050
6. Gajewski	7	2	5	—	—	162,000
7. Radomski	18	1	4	4	9	101,000
8. Kordacz	2	1	1	—	—	42,000
9. Stefańczyk	12	1	3	2	6	83,000
10. Eljasz	4	1	1	—	2	42,000
11. Nowak	6	1	—	2	3	111,000
12. Piotrowski	3	—	2	—	1	30,000

ZAGRANICZNA.

— **Pardubitz**, 21 października.

Wielki pardubicki steeple-chase 20,000 koron, 6400 mtr., wygrał Landgraf II, 5 l. ogier kasztanowaty, po Irrwich i Libelle, pod wagą 61 kg.

Landgraf stanowi własność stajni Max, przez którą został nabyty w Niemczech i sprowadzony do Czecho-Słowacji. Pierwszy swój wyścig wygrał Landgraf w roku zeszłym w Zoppotach. Przed tem w sześciu wyścigach trzykrotnie kończył na płatnych miejscach. Wielki pardubicki steeple-chase jest jego pierwszym wielkim triumfem.

— **Marseille**, 4 listopada.

Grand Prix de Marseille 100,000 fr., 2500 mtr.

Cerfeuil 3 l. 50¹/₂ kg. po Nimbus i Cromarty, wł. H. Ternynck, z. A. Sharpe — 1.

Swansea 3 l. 54¹/₂ kg. — 2, Checkmate 3 l. 59 kg. — 3, L'Avalanche 3 l. 53 kg. — 4, bez miejsca: Kafalin 6 l. kg., Frondeur II 58 kg., Union Sacre 56¹/₂ kg., Balaam 55¹/₂ kg., Highlander 54¹/₂ kg.

Wygr. o 2 dł., między II i III — szyja.

CERFEUIL 10.

Cromarty				Nimbus 5			
Cartolina		Le Sagittaire 20		Nephthé		Elf 4	
Cylopie	Monier 32	La Dauphine	Le Saney 4	Fanny	Flying Fox 7	Analogy	Upsas 19
	Bay Archer 2	Doncaster 5	Athletic 3	Isonomy 19	Orme 11	Mandragora	Rosemary
	War Dance 1	Myriène	Gem of Gerna	Frisolia	Vampire	Adventurer 12	Dollar 1
	Cydonopodia	Bay Archer 2	Doncaster 5	Athletic 3	Isonomy 19	Orme 11	Mandragora

MYŚLIWSKA.

— **Dnia 13. X. b. r.** przy przepięknej pogodzie, odbyło się u p. Józefa Kuglera w majątku Styrzyniec polowanie z chartami, przy udziale jednej amazonki, 16 panów na koniach i pojazdach z paniami. Sfory p.p. Konstantego

Czerwińskiego i Stanisława Osnińskiego, wzięły 12 zajęcy na 15 szcztach. Nadmienić należy, że zwierzostan w Styrzycu, właściciel którego otacza troskliwą opieką zwierzynę, poprawił się do tego stopnia, że tereny na których przeszłego roku ruszono zaledwie kilka zajęcy i zaszczuto 4, dały następujące rezultaty: do śniadania opolowano 35 morgów, ruszono 17 zajęcy, szcztu 8, wziętych 7; po śniadaniu na 70 morgach, ruszono 26 zajęcy, szcztu 7, wziętych 5. Z powodu wyjątkowego jak na październik gorąca i nadmiernego zmęczenia psów, często bowiem pomykały naraz dwa

zające i każdy chart gonił w pojedynkę, opolowano tylko małą część terenu jaki był do dyspozycji. Z licznych przed wojną hodowców koni pozostało niestety, tylko kilku, o tych doskonałych warunkach z powodu bliskości Janowa i obfitych łąk, mimo to między zebranymi wierzchowcami tego dnia, były doskonałe typy. Jest nadzieja, że polowanie tego rodzaju, gdzie chodzi o szybką i trudną jazdę za chartami, doda tym kilku amatorom konia, bodźca do jaknajintensywniejszej hodowli.

**Nabędę klacz lub wałacha do lat 9-ciu anglo-araba
dzielnego na daleki dystans**

ZGŁOSZENIA W REDAKCJI JEZDZCA I HODOWCY.

Sprzedaje się zaraz

Ogier gniady 5 l. Baccarat po Rioumajou i Bonny-Betty

Osiem razy startował i siedem razy wygrał

Wiadomość: Zarząd dóbr Moszezenia, przystanek Moszezenia (dr. W. W.), poczta Baby.

**Kupimy ogiera Araba pełnej krwi
lub Anglo-Araba i kilka klaczy węgierskich.**

Zgłoszenia z podaniem cen i o ile możliwym z fotografją do Majętności Ujazd,
o o o poczta Grodzisk w Poznańskim. o o o